

EDİTÖRDEN

Yeni bir sayı ile daha karşınızdayız. Bu sayı ile birlikte derginin editör kurulunda kapsamlı bir değişikliğe gittik. Mustafa Yetim, Nuri Salık ve İbrahim Efe editör yardımcılarını olarak aramıza katıldılar. Yeni arkadaşlar ile birlikte dergiyi akademik bağlamda daha iyi bir noktaya taşımak temel amacımızdır. Kitap editörlerinin sayısını artırdık ve bu sayıdan sonra daha fazla sayıda kitap incelemesi ile karşınızdaki olmayı planlıyoruz. Bu sayının hazırlanmasında ve yazıların değerlendirilmesinde bize destek olan Tuğçe Ersoy'a da teşekkür ediyoruz. Daha önce editör kurulunda olup bu sayı ile birlikte aramızdan ayrılan Haydar Oruç, Filiz Cicioğlu ve İsmail Numan Telci'ye de bu vesile ile yaptıkları katkılardan dolayı çok teşekkür ediyoruz. Elinizdeki sayıda yedi makale ve iki kitap incelemesi yer almaktadır.

Bu sayıdaki ilk makale olan “Sisteme Meydan Okumak: Batı-Dışı Dünyada Batı Karşıtlığının Kökenleri ve İran Örneği” başlıklı çalışmada Oğuzhan Göksel, Batı karşıtlığını “Batı'nın kültürel üstünlüğüne karşı irrasyonel, köktenci ve aşırılıkçı bir tepki” olarak sunan akademik literatürü eleştirmektedir. Göksel, bu yerleşik kabule karşı, Batı karşıtlığını Batı-dışı toplumlarla (İran vb.) Batılı güçler (Britanya, Fransa ve ABD vb.) arasındaki sorunlu siyasal/ekonomik ilişkilerin doğal ve rasyonel bir sonucu olarak tanımlamaktadır. Bu argümanını kanıtlamak için İran örneğine yakından bakan Göksel, İran'da Batı-merkezli uluslararası siyasal sisteme duyulan husumetin kökenlerinin aslında İran ulusal kimliğinin 20. yüzyılın başlarında geçirdiği dönüşümde olduğunu göstermektedir.

Sayıdaki ikinci makale olan, Volkan İpek ve Selin Türkeş Kılıç'ın “Avrupalı Fas ve Avrupalı Türkiye: Avrupa Ekonomik Topluluğu Yolunda İki Kimlik Oluşumu Durumu” başlıklı çalışmaları bu iki ülkenin AET'ye tam üyelik başvuru süreçlerini kimlik perspektifinden incelemektedir. Yazarlar Türkiye ve Fas tarafından bir zamanlar “diğer” olarak kabul edilen Avrupa'nın AET'ye tam üye olma yolunda nasıl yeniden tanımlandığını postyapısal ve postkolonyal teoriler bağlamında değerlendirmektedir. Bu doğrultuda yazarlar, dönemin Fas ve Türkiye liderlerinin Avrupalı kimliğini kendi ülkelerinin ulusal kimliklerine nasıl eklediğini ortaya koymaktadır.

Nail Elhan'ın elinden çıkan üçüncü makale “Savaşın Propaganda Cephesi: İran Sinemasında Suriye İç Savaşı” başlığını taşımakta ve İran'ın sinemayı nasıl yumuşak bir güç olarak propaganda amacıyla kullandığını ve bu saye-

de nasıl hem dış politikada hem de iç politikada meşruiyet zemini aradığını göstermektedir. Bu argümanını kanıtlamak için Elhan, Teun A. Van Dijk'in eleştirel söylem analizi yöntemi kullanarak "Şam Saatine Göre" filminin analizini yapmaktadır. Yine iki yazarlı olan bir başka makale de Mehmet Rakipoğlu ve Menderes Kurt tarafından kaleme alınmış ve "Suudi Arabistan-İsrail Örtülü İttifakını Anlamlandırmak" başlığını taşımaktadır. Çalışma son dönemin en ilgi çeken konularından biri olan Suudi Arabistan ve İsrail arasındaki yakınlaşmayı anlamaya çalışmakta ve bu bağlamda iki ülke ilişkilerinin tarihsel boyutuna odaklanmaktadır.

Sayıdaki bir başka çalışma ise Selim Sezer'e ait ve "Suriye Savaşının Yermuk Filistin Mülteci Kampı Üzerindeki Etkileri" başlığını taşımaktadır. 2011 yılında başlayan Suriye iç savaşının başkent Şam'ın dış kısımlarında bulunan Yermuk isimli Filistin mülteci kampı üzerindeki etkilerini ele alan çalışma, bu kampta iç savaş boyunca yaşanan gelişmeleri kronolojik açıdan incelemekte, süreçlere ilişkin farklı tarafların tepkilerini ele almaktadır. Selim Öztürk'ün "Küresel Terör Örgütü el-Kaide'nin Gelişimi ve Ön Plana Çıkan Liderleri Bağlamında "Cihad" Anlayışının Geçirdiği Değişimler" başlıklı çalışması ise el-Kaide'nin liderleri üzerinden nasıl bir ideolojik/politik dönüşümden geçtiğinin izini sürmektedir. Bunu yaparken, Öztürk ayrıca, bölgesel bir cihat deneyimi olan Afgan cihadının ardından el Kaide'nin cihadı küresel boyuta nasıl taşıdığını ele alırken, DAES ile anlaşmazlık boyutunu ve bu çerçevede ortaya çıkan fikirleri, taktiksel değişimleri ve stratejileri de detaylıca incelemektedir.

Sayıdaki "Geleceği Geçmişte Aramak: 20. Yüzyıl Mısır Tarih Yazıcılığında Kadim Köken Teması" başlığını taşıyan son makalede Hilal Livaoğlu Mengüç, Türkiye'deki Ortadoğu çalışmalarında fazlasıyla ihmal edilen tarih yazıcılığı fenomenini ele alıyor. Livaoğlu Mengüç bu bağlamda 19. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkan ve Mısır Milliyetçiliği ya da Mısırcılık düşüncesinin ilkelerini esas alan fakat anti-sömürgeci söyleme bir miktar hümanizm de ekleyen antik mirasçılara yakından bakıyor. Kendilerini "Firavuncu" olarak nitelendiren bu grubun düşünsel serüveninin günümüze kadar olan izini sürüyor. Makalelerin ardından ise sayı, Mehmet Akif Koç ve Ahmet Arda Şensoy tarafından kaleme alınan iki adet kitap incelemesini okuyucuya sunuyor.

Herkese keyifli okumalar dileğimizle.

EDITOR'S NOTE

We are here with a new issue! In this issue, you will notice that our editorial board has underwent some change. Mustafa Yetim, Nuri Salık and İbrahim Efe joined us as assistant editors. Together with our new colleagues, we aim at bringing the journal to a better academic level. We have increased the number of book editors and we plan to publish more book reviews in upcoming issues. We would like to thank Tuğçe Ersoy for supporting us in preparing this issue and evaluating the manuscripts. We would also like to thank Haydar Oruç, Filiz Cicioğlu and İsmail Numan Telci for their contributions to the journal. This issue offers seven articles and two book reviews.

“Defying the System: The Origins of Anti-Westernism in the Non-Western World and the Case of Iran” by Oğuzhan Göksel, which is the first article of this issue, criticizes the academic literature that presents anti-Westernism as an irrational, radical and extremist reaction to the cultural superiority of the West. Contrary to this established belief, Göksel defines anti-Westernism as a natural and rational result of the troubled political/economic relations between non-Western societies (e.g. Iran) and Western powers (e.g. Britain, France and the USA). Scrutinizing the Iranian example to prove his argument, Göksel shows that the origins of hostility towards the West-centered international political system in Iran go back to the transformation of the Iranian national identity in the early 20th century.

In the second article titled “European Morocco and European Turkey: Two Identity Construction Cases on the Path to the EEC,” Volkan İpek and Selin Türkeş Kılıç examine the EEC application process of these two countries from the identity perspective. The authors assess how Morocco and Turkey redefine Europe - once accepted as the ‘other’ - in the process of full membership to the EEC within the context of post-colonial and post-structural theories. In this regard, the authors reveal how these two countries’ leaders during that period incorporated the European identity into their own national identity.

“The Propaganda Front of War: The Syrian Civil War in the Iranian Cinema” by Nail Elhan demonstrates how Iran uses cinema as a soft power tool for propaganda purposes, and thereby seeks legitimacy both in foreign and domestic policy. To prove his argument, Elhan analyzes the movie ‘Damascus Time’ through the critical discourse analysis method developed

by Teun A. Van Dijk. Another article with two authors has been penned by Mehmet Rakipoğlu and Menderes Kurt. It is entitled “Understanding the Saudi - Israeli Tacit Alliance” and seeks to understand the rapprochement between Saudi Arabia and Israel, one of the most interesting issues in the contemporary Middle East. In doing so, the study does not miss out the historical dimension of the relations between the two countries.

Another article in this issue is authored by Selim Sezer. Holding the title “Effects of the Syrian War on the Yarmouk Palestinian Refugee Camp,” the study examines the effects of the Syrian civil war that began in 2011 on the Yarmouk Palestinian refugee camp, which is located at the outskirts of Damascus. The events taking place in this camp during the civil war are examined chronologically while taking in consideration the reactions of different parties to the process. Selim Öztürk’s work titled “The Development of al-Qaeda as a Global Terror Organization and its Changing “Jihad” Understanding in the Context of its Prominent Leaders” traces the ideological/political transformation of al-Qaeda through its leaders. In doing so, Öztürk also looks at how al-Qaeda has carried jihad to the global dimension following the regional experience of the Afghan jihad, and examines the facets of conflict with ISIS and the ideas, tactical changes, and strategies that emerged in this context.

In the last article headed “The Theme of Ancient Roots in the 20th Century Egyptian Historiography,” Hilal Livaoğlu Mengüç touches upon the historiography phenomenon, which was greatly neglected in Middle Eastern studies in Turkey. In this vein, Livaoğlu Mengüç looks closely at the ancient heirs, who emerged towards the end of the 19th century referring to the principles of Egyptian nationalism or the idea of Egyptianism while coloring their anti-colonial discourse with some humanism. The article traces the intellectual adventure of this group, which names itself ‘Pharaonicist’, to this day. Following the articles, the issue presents to its readers two book reviews by Mehmet Akif Koç and Ahmet Arda Şensoy.

We wish everyone a pleasant reading.